

BEZPEČNOSTNÍ A HYGIENICKÁ PRAVIDLA PRO PRÁCI V KERAMICKÝCH DÍLNÁCH NA ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Postup výroby keramických výrobků:

Keramika se vytváří z keramických hlín, které jsou na trhu a distribuují je dodavatelé zaměřené na keramické suroviny a materiály. Vymodelované výrobky jeden až dva týdny schnou, následuje první výpal – přežah. Přežahnuté výrobky se glazují a probíhá druhý výpal, tzv. ostrý.

Pravidla pro vytváření výrobků:

- Prašnost** – při vytváření se vyvarovat činnostem, při kterých vzniká nadměrná prašnost – nepoužívat broušení brusnými papíry, při čištění glazur používat vlhké houby. Opatrně manipulovat s předměty, znečištěnými suchou hlinou – hadry, štětce, houbičky /víří se množství křemenného prachu/. Podlahy a povrchy zásadně stírat na vlhko! Dbát na zachování bezprašného prostředí.
  - V případě zvýšené prašnosti je zákaz pohybu dětí, žáků, studentů a dalších účastníků v prostoru se zvýšenou prašností nebo je nutné ze strany těchto osob použít OOPP – ochranná rouška nebo respirátor.
- Nebezpečí chemických látek** – některé keramické materiály /glazury/ obsahují kadmium a olovo – tyto materiály se nevyskytují v běžné distribuční síti /specializovaní prodejci nebo obchody/. Nepoužívat neoznačené glazury a materiály nejistého původu a složení! Požadujte od dodavatelů „Bezpečnostní listy“ s informací o složení a způsobu nakládání s výrobky. Práškové oxidy /burel, železo aj./ používat pouze v mokřem stavu. Glazury skladovat na kontrolovatelném místě. Rozmíchávat glazury jsou oprávněni jen dospělí. Osoby s řeznou ránou nemohou manipulovat s keramickými materiály. V dílně nelze jíst a pít. Ve všech prostorách je zákaz kouření!
  - Všechny osoby se před použitím glazur a dalších látek seznámí s bezpečnostními listy a návodem k použití glazury.
  - Bezpečnostní listy budou v kopii uloženy tak, aby je bylo možnou v případě potřeby použít.
- Upozornění:** Výrobky, zhotovené v keramických kroužcích slouží pouze k dekorativním účelům, nikoliv jako užitná keramika /určená pro styk s potravinami/. Při vyrábění užitné keramiky musí škola na používané glazury vystavit „Prohlášení o souladu“, podložené vyhovujícím laboratorním vyšetřením od akreditované laboratoře.
  - Nedílnou součástí Prohlášení o souladu bude odvolávka na Bezpečnostní list a Prohlášení výrobce nebo dovozce nebo prodejce, že glazura je vhodná pro účely styku s potravinami

Pravidla při používání keramické pece:

Při výpalu vznikají chemické látky. V místnosti s pecí zajistit odpovídající odvětrání /příčné větrání - dvě okna či okno a jiný otvor, event. umělé odsávání zplodin - VZT/, a to zejména pokud je pec umístěna ve výukových prostorách! Vypalovat pouze v místnosti, kde v danou dobu neprobíhá výuka žáků a kde se nevyskytují děti. Při výpalu vzniká nebezpečí popálení horkou pecí. Kabely se nesmí dotýkat stěny pece.

- a. Nedílnou součástí Pravidel pro použití keramické pece je průvodní dokumentace, resp. Návod k použití a ovládání keramické pece. Keramickou pec může použít pouze osoba, která byla prokazatelně seznámena s její obsluhou a byla obsluhou pověřena.
- b. Osoba užívající keramickou pec je povinna používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (rukavice pro vytahování předmětů z pece, je-li to nutné).

Další hygienické požadavky:

K dispozici musí být šatna k odkládání civilního oděvu a k převlékání do pracovního, možnost mytí rukou (i teplou vodou) a jejich osušení a odpovídající toalety.

Tento materiál vznikl na základě konzultací s MUDr. Evou Lysou, vedoucí odd. hygieny dětí a mladistvých Brno, Krajské hygienické stanice Jmk.

Zpracovala: Ilona Kulíková - LUŽÁNKY - SVČ, Brno, dne 15. 11. 2009